

Algemene Beschouwingen 2020

dd. 12-11-2020

Voorzitter,

Dit zijn eerste Algemene Beschouwingen die ik namens mijn fractie achter een klein scherm ga uitspreken. Digitaal omdat het moet in deze angstige tijd waarbij een virus over de hele wereld ernstige ziekten veroorzaakt en dierbaren wegrukt uit onze samenleving. Het virus raakt ons allemaal, het maakt ons onzeker en kwetsbaar.

Deze pandemie betekent niet alleen een gezondheidscrisis, maar ook een economische crisis en een sociale crisis. En dan hebben we het nog niet over de klimaatcrisis waar we feitelijk ook al mee te maken hebben.

Voorzitter, dit virus raakt wie kwetsbaar is dubbel zo hard. Denk aan de eenzaamheid in de verpleeghuizen, onze kwetsbare ouderen die niet meer op straat durven, de wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg, onzekerheid over de toekomst bij onze jongeren. Maar ook aan de mensen die het toch al niet breed hebben en die nu geconfronteerd worden met werkloosheid of met schulden en nog meer armoede. De ondernemers die hun investeringen verloren zien gaan en hun pensioen voor later zien verdampen.

Voorzitter, wij zijn er van overtuigd dat we er alleen samen uit zullen komen. In deze onzekere tijden zijn we op elkaar aangewezen. Niemand is onkwetsbaar. Dit heeft deze pandemie duidelijk gemaakt. Wij moeten daarbij een nieuw besef van saamhorigheid en lotsverbondenheid ontwikkelen. Solidariteit is daarbij een oplossing in plaats van een probleem zoals individualisten ons graag willen doen geloven. Zeker in onze stad en onze regio met uitzonderlijk veel kwetsbaren moeten wij samen zorgen voor een fatsoenlijke basis voor iedereen. Iedereen heeft recht op gezondheid en bestaanszekerheid.

En toch is het ons tot op heden nog niet gelukt om de bij ons bestaande achterstanden weg te werken. Natuurlijk sturen wij met zijn allen al jaren op de versterking van sociale structuren en op investeringen in de verbetering van de opvoed- en opleidingskansen voor kinderen en jongeren in een achterstandspositie. Waarbij niet alleen het jonge kind, maar zeker ook hun ouders en grootouders de volle aandacht kregen. Het probleem daarbij was echter dat wij, net als de omliggende gemeenten, steeds hebben moeten werken met projectmiddelen. En die waren er meestal maar beperkt en voor een beperkte periode.

Algemene Beschouwingen 2020

dd. 12-11-2020

Het is om die reden dat wij in Kerkrade gestuurd hebben op een langdurig programmatische aanpak van die achterstanden voor de komende jaren. Via het inhoudelijke programma van CenterCourt, dat nu VIE Gezondheid en Vitaliteit heet, gaan wij gedurende tenminste 10 jaren structureel 1,2 miljoen euro per jaar extra uitgeven aan de verbetering van de gezondheid en vitaliteit van onze jongeren, ouderen en een vitale leefomgeving in de wijken.

Recent zijn er vanuit Den Haag eenmalig middelen vrijgekomen die via de zogenoemde Regiodeal over de gemeenten worden verdeeld en ingezet. Het zijn aanzienlijke bedragen maar toch is dat naar ons oordeel niet genoeg. Willen wij echt grote stappen kunnen zetten dan zal er veel meer geld vanuit Den Haag moeten komen en ook structureel gedurende een lange periode.

Als Kerkrade en de overige Parkstadgemeenten echt niet meer onderaan wil bungelen in lijstjes over levensverwachting, gezondheid, opleidingsniveau, inkomen en werkloosheid dan móet ook landelijk het roer om. En dat is precies waarom wij als lokale PvdA-afdeling nu willen inzetten op een programmatische aanpak zoals die ook in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid is vertaald en dat al sinds 2011 operationeel is. Een ketenaanpak die samen met relevante partners over een periode van minstens 20 jaar wordt volgehouden om eindelijk echte vooruitgang te boeken. Dat kunnen we niet alleen. Dat vergt bijdragen in kennis, menskracht én financiën van vele partijen. Zeker ook van de Rijksoverheid, zoals dat in Rotterdam ook het geval is. Want de cijfers over de achterstandswijken in Heerlen en Kerkrade liegen niet en zijn vergelijkbaar met die van Rotterdam-Zuid. En dan hebben wij het niet alleen over woorden, maar laten ook daden zien.

Voorzitter, wij zijn dan ook zeer gelukkig met het feit dat het ons gelukt is om in het landelijke PvdA verkiezingsprogramma op te laten nemen dat er een Nationaal Actieprogramma specifiek voor Parkstad Limburg moet komen. Een Nationaal Programma vergelijkbaar met dat van Rotterdam-Zuid.

Wij roepen onze collega-fracties dan ook op bij dit initiatief aan te sluiten en als gemeenteraad de wens uit te spreken om te komen tot een dergelijke programmatische, structurele en meerjarige aanpak van de achterstanden in onze regio. Wij dienen hiertoe in deze vergadering een motie in die mede wordt ingediend door alle andere partijen.

Algemene Beschouwingen 2020

dd. 12-11-2020

Als het nu ook de overige landelijke partijen in onze gemeente zou lukken om de structurele regionale problematiek in de programma's van hun landelijk moederpartijen op te laten nemen dan bestaat er een gereede kans dat er zo'n nationaal actieprogramma komt.

Voorzitter, wij zijn er trots op dat wij er thans financieel goed voor staan. Ook dit is het resultaat van het beleid in de afgelopen jaren waarbij wij soms onontkoombare besluiten hebben moeten nemen. Deze financiële uitgangspositie maakt het nu wel mogelijk om nog meer te investeren in de gezondheid, vitaliteit en welzijn van onze burgers.

Daarom zijn wij het eens met het college om met de voorliggende begroting en het meerjarig kader nadrukkelijk meer werk te gaan maken van deze hardnekkige sociale, economische en maatschappelijke achterstanden. Wij wachten hierbij niet op anderen. Ook hier blijft dus niet alleen bij woorden, wij laten ook daden zien.

Enkele voorbeelden:

1. Wij investeren langdurig en structureel jaarlijks meer als 1 miljoen euro extra aan de bevordering van de gezondheid en vitaliteit van onze jongeren en ouderen.
2. Aan het minimabeleid zal niet worden getornd.
3. Er komt weer een (geldelijk) mantelzorgcompliment voor de mantelzorgers van Kerkradse zorgvragers.
4. Wij betalen mee aan de zorgpremie voor mensen met een laag inkomen die hebben gekozen voor de VGZ-Zuid-Limburg ziektekostenverzekering. Deze gemeentelijk bijdrage is afhankelijk van de keuze voor wel of geen eigen risico en zal 180 euro respectievelijk 80 euro gaan bedragen.
5. Er zal met kracht worden ingezet op de bestrijding van armoede en schulden, waarbij vooral aandacht wordt geschonken aan de preventie, waarbij wij ook niet scheutig met het verlenen van saneringskredieten willen zijn. En het helpt natuurlijk dat zelfs de VVD zich in het nieuwe verkiezingsprogramma heeft uitgesproken voor een verhoging van het minimumloon. Het helpt, tenminste als ook de koppeling met de AOW en de bijstandsuitkering gehandhaafd blijft.

Voorzitter,

Algemene Beschouwingen 2020

dd. 12-11-2020

Leefbaarheid kent vele aspecten die samenkomen in het woon- en leefklimaat van de Kerkradse wijk. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het veiligheidsgevoel en de al dan niet aanwezige groenvoorzieningen die de wijk minder versteend en meer “open” maken.

In Bleijerheide en Nulland zijn we sinds enkele jaren op weg om de leefbaarheid aanzienlijk te verbeteren. We hebben dit geïnitieerd, toegejuicht en aangejaagd en zien intussen de eerste resultaten. Maar de weg is lang en feitelijk zijn we net begonnen. Of het nu gaat om (illegale) drugsproblematiek, leegstand of huisjesmelkers, Bleijerheide en Nulland zijn wijken die ook in de komende jaren de aandacht van gemeente en politie nodig hebben.

En dit geldt ook voor de andere wijken. Stapsgewijs boeken we vorderingen naar aanleiding van de verschillende aanvalsplannen.

Maar voorzitter, recentelijk is de problematiek van uit Rotterdam afkomstige drugscriminelen in Limburgse grensgemeenten weer in het nieuws gekomen. Wij vragen ons af welke ontwikkelingen spelen hier ten opzichte van de afgelopen jaren?

Verkeersveiligheid is ook een van de zaken die direct relatie hebben met de leefbaarheid. Zeer recent is in de Tweede Kamer een motie aangenomen om de standaard snelheidslimiet binnen de bebouwde kom terug te brengen tot 30 km per uur. Uit onderzoek is gebleken dat hiermee het aantal verkeersslachtoffers binnen de bebouwde kom met 50% teruggebracht kan worden. De minister wenst deze motie niet uit te voeren en verwijst naar de gemeenten.

Gelet op de bevolkingssamenstelling van onze gemeente met zijn vele kwetsbare ouderen op scootmobielen, rollators en andere hulpmiddelen lijkt het ons zeer verstandig om bij toekomstige ontwikkelingen nu al van 30 km/uur norm uit te gaan en te onderzoeken op welke wegen de oude 50 km/uur norm gehandhaafd zou moeten blijven. *Graag een reactie van het college?*

Voorzitter een ander aspect van leefbaarheid is ook het aantal groenvoorzieningen in onze stad. Groenvoorzieningen zorgen voor vertier, voor schonere lucht, maar zeker ook om verstening van onze stad tegen te gaan. En laat daar nu net een slag te winnen zijn. Er zou nog meer energie moeten worden gestoken in het vergroenen van onze gemeente. Zowel het stimuleren van particulieren als het zelf rekening houden met de inrichting van de openbare ruimte, minder stenen zorgen simpelweg voor minder hitte en betere afwatering.

Algemene Beschouwingen 2020

dd. 12-11-2020

Onze vraag aan het college is dan ook om te onderzoeken welke mogelijkheden er naast voorlichting zijn om burgers te stimuleren en om rekening te houden met vergroening bij herinrichting van de openbare ruimte.

Nu we het toch hebben over herstructurering.

Voorzitter, in het kader de aanpak van de particuliere woningvoorraad, het herstellen van de balans tussen koop- en huurwoningen en het behouden van jongeren en jonge starters in onze stad alsmede het verbeteren van de leefbaarheid vragen wij ons af of het niet een goed idee is dat de gemeente zelf als ontwikkelaar woningen gaat opkopen, verbeteren, verduurzamen en/of levensloopbestendig maken om deze vervolgens te verhuren en eventueel na een periode te verkopen. In het land zijn er meerdere gemeenten die dit doen om op die wijze meer vat te krijgen op de gemeentelijke woningmarkt. *Graag luisteren wij naar uw reactie?*

Voorzitter,

Tenslotte, het is onmiskenbaar dat de laatste jaren onze stad in de goede richting aan het ontwikkelen is. Doelgericht en standvastig beleid over een lange periode loont zich.

Dit heeft ertoe geleid dat we nu een stad zijn, die zich mag laten zien. En uiteraard is een stad nooit af en uiteraard zijn er nog genoeg uitdagingen en problemen die opgelost moeten worden.

Echter door enkel voorstellen en begrotingen en dergelijke af te schieten zonder met uitvoerbare tegenvoorstellen te komen, kom je geen meter verder.

Voorzitter, we mogen in Kerkrade best trots zijn op hetgeen we nu al hebben bereikt en we blijven in mogelijkheden denken en niet in beperkingen. Er komen nogal wat hobbels en hoofdbrekens op ons af en toch gaan wij er voor zorgen dat we samen sterker uit deze crisis komen.